

Тақриз
ба рисолаи диссертатсионии Абдурамонова Подшоҳоним
Давлатамоновна “Ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони
Бадахшон дар солҳои 1991-2016”, ки барои дарёфти дараҷаи илми
номзади илмҳои таърих ихтисоси 07.00.02 – Таърихи ватанӣ
пешниҳод шудааст

Омӯзиши таърихи фарҳанги Тоҷикистони соҳибистиқлол самти муҳими илми таърихи ватанӣ мебошад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 22-юми декабри соли 2017 қайд намудааст: “Тамоюли ҷаҳонишавии фарҳанг ба яке аз проблемаҳои глобалии асри XXI табдил ёфта, талабот нисбат ба сатҳи маънавиёти инсон, тарбия ва ташаккули наслҳое, ки вазифаҳои азими бунёди ҷомеаи навин дар даврони соҳибистиқлолии миллати тоҷик ба зиммаи онҳо гузошта хоҳад шуд, торафт меафзояд.

Дар ин марҳалаи муҳим мақсаду вазифаҳои фарҳанг бештар ба масъалаҳои ташаккули маънавиёт, омӯзиши амиқи таъриху фарҳанги гузаштаву муосири халқи тоҷик, баланд бардоштани ифтихори миллӣ ва ҳисси ватандӯстиву ватандорӣ, инчунин, дар тафаккури мардум ва махсусан, наврасону ҷавонон густариш додани эҳсоси эҳтиром ба муқаддасоти милливу рамзҳои давлатӣ равона мегардад”.

Дар ин раванд рисолаи диссертатсионии Абдурамонова П.Д. “Ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар солҳои 1991-2016” аҳамияти калони илмӣ-маърифатӣ ва амалӣ дорад.

Аҳамиятнокии мавзӯи таҳқиқотро асоснок намуда, муаллиф қайд менамояд, ки Ҳукумати Тоҷикистон қолабҳои замони пешинро шикаста, барои пешрафти ҳаёти фарҳангии ВМКБ, аз ҷумла, инкишофи инфрасохтори иқтисодӣ, тарбияи кадрҳои баландихтисоси дорои маълумоти олии ва касбии махсус, тандурустӣ, тарбияи томақтабии кӯдакон, рушди макотиби миёна, инкишофи соҳаҳои санъат, шаҳрсозӣ, меъморӣ ва ғайра иқдомҳои наҷибро ба сомон расонидааст, ки то кунун дар илми таърих перомунӣ ин масоил тадқиқоти мушаххас сурат нагирифтааст. Аз ин рӯ, таҳлили илми раванди таърихӣ рушди ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон тадқиқи илми амикро талаб менамояд.

Андешаи худро идома дода, унвонҷӯ менависад, ки хусусияти ҳоси ВМКБ дар он аст, ки мардуми он анъанаҳои фарҳангии қадимро нигоҳ доштаанд. Барои илм баҳусус забонҳои маҳаллӣ, ӯнармандӣ ва дигар намудҳои санъату ӯнар пурқимматанд. Пас аз соли сайёни ва ӯнарҳои мардумӣ эълон шудани соли 2018 дар Бадахшон бисёр намудҳои фаромушшудаи ӯнару ӯнармандӣ аз нав эъё гаштанд.

Ҳини муайян намудани дараҷаи омӯзиши мавзӯи диссертант дар асоси маводи манбаъшиносӣ ва таърихнигорӣ, таҳлил ва ҷамъбасти маводҳои

калони муътамад бо таври комплексӣ таърихи фарҳанги Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшонро дар солҳои истиқлолият инъикос намудааст.

Бояд ҳамаҷониба ба ақидаи таҳқиқотчӣ дар бораи он, ки аз таҳлили адабиёти фавқ бармеояд, гарчанде паҳлуҳои алоҳидаи ҳаёти фарҳангии ВМКБ дар солҳои 1991-2016 аз ҷониби бархе аз муҳаққиқон омӯхта шуда бошад ҳам, вале то кунун дар илми таърих перомунӣ ин мавзӯро таҳқиқоти мушаххас сурат нагирифтааст, розӣ шуд.

Муҳаққиқ Абдурамонова П.Д. кӯшиш намудааст, ки проблемаи мазкурро пурра намояд.

Диссертант Абдурамонова П.Д. мақсад, ҳадафҳо ва доираи хронологии таҳқиқотро аниқ муайян намуда, дар асоси сарчашмаҳои бойгонӣ, оморӣ, маводи васоити ахбори омма, хотираҳои ходимони фарҳанг, таҳлили илмии раванди таҳавулоти таърихи ҳаёти меҳнаткашони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшонро мантиқан ва пайдарҳам инъикос намуда, ҳадафи асосии дар диссертатсия гузоштаро ҳал намудааст.

Дар боби аввали диссертатсия – “Ҷаҳолияти муассисаҳои фарҳангӣ ва маърифатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон” хусусиятҳои хоси ҳаёти фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, ҷаҳолияти онҳо, рушди ҳунарҳои мардумӣ, инкишофи варзиш ва сайёҳӣ мавриди ҷамъбасти қарор дода шудааст.

Дар боби мазкур таъкид карда шудааст, ки вазъ ва тамоюлҳои рушди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар қарни ХХ дорои як қатор хусусиятҳои хоси худро доро буд. Ин хусусиятҳо бештар ба муҳити ҷуғрофӣ, сатҳи инфрасохтори иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва коммуникатсионӣ вобастагии зиҷ дошт. Дар навбати худ ин омилҳои объективӣ боиси пайдоиши як зумра хусусиятҳои сохтори иҷтимоии ҷомеаи ВМКБ гардида буданд.

Давраи ояндасозии аҳолии ВМКБ аз соли 1991 бо ба даст овардани истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз гардид. Дар замони соҳибистиқлолӣ аз ҷониби олимони соҳаҳои гуногун, аз ҷумла муаррихони тоҷик инъикос ва таҳлили илмии таҳаввулоти ҳаёти фарҳангии меҳнаткашони вилоят оғоз гардид.

Аз таҳқиқотҳои олимони бармеояд, ки дар ВМКБ санъат ва ҳунарҳои мардумии тоҷикон вобаста ба иқлим ва муҳити ҷуғрофӣ он раванди инкишофи ба худ хосро доро буданд. То кунун маҳсулоти ҳунармандони вилоят аз ҷумла маҳсулоти заргарӣ, кандакорӣ, ресандагӣ, ҷуроббофӣ, ҷӯбтарошӣ, сабадбофӣ, кулолгарӣ, бофандагӣ, намадмоӣ, мӯҳрабофӣ ва санъати коркарди сангҳои қимматбаҳо ва нимқимматбаҳо байни аҳолии Тоҷикистон ва сайёҳони хориҷӣ харидорони васеъдоранд. Бечунучаро қарни гузашта дар таърихи халқи тоҷик аз ҷумла аҳолии ВМКБ саҳифаи нави таърихи оғоз намуд.

Дар ин боб инчунин ҷаҳолияти муассисаҳои фарҳангӣ ва рушди ҳунарҳои мардумӣ баррасӣ шудаанд. Дар диссертатсия қайд карда шудааст, ки ҳунарҳои мардумӣ падидаи ҷолиб ва мураккабе дар фарҳанги бисёрҷабҳаи ҳар як халқу миллат аст, ки он аз сабабҳои таърих бо

сарнавишти мардум гиреҳ хурдааст. Он падидаи гуногунпаҳлу буда, навъҳои мухталифро фаро мегирад, ки перомуни ҳар навъи он метавон даҳҳо китобро тадвин намуд. Ин намунаи ҳунар бо номи «Чакан», «Зардӯзӣ», «Гулдӯзӣ», «Колинбофӣ», «Ҷомадӯзӣ» «Ҷуроббофӣ», «Тоқидузӣ», «Муҳрабофӣ», «Кандакорӣ» ва ғайраҳо шӯҳрат дорад, ки аз даврони куҳан то имрӯз боқӣ монда, таърихи хеле қадима дорад.

Санъати амалии халқӣ ва навъҳои гуногуни он дар ҳаёти мардум ҷойгоҳи хоса дошта, як падидаи муҳими фарҳанги миллии тоҷикон мебошад. Бо вучуди он, ки имрӯз дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ҳунармандони чирадаст машғули эҷоди асарҳои бадеӣ ҳастанд, вале мутаасифона инкишофи навъҳои мухталифи ҳунарҳои миллии дар сатҳи паст қарор доранд. Перомуни ҳунарҳои санъати дастӣ андешаҳо яқсон нестанд, ҳатто, бархе аз онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қариб аз байн рафтаанд. Бинобар ин, ҳоло зарурати ҳалли масоили марбут ба рушди ин намуди санъат ба миён омадааст. Қабл аз ҳама ҳунарҳои мардумӣ санъати амалии халқӣ ба дастгирии ҳамаҷониба ниёз дорад. Ин аст, ки дар доираи иқдомоти Асосгузори сулҳу ваҳдати миллии – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон соли 2018-ро «Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ» ва солҳои 2019-2021-ро солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ эълон намуданд, ки то имрӯз дар доираи амалии намудани ин барнома даҳҳо мактабҳои ҳунармандон ташкил шуда, ба фаъолият оғоз намуданд.

Муаллиф бо далелҳои раднашаванда инкишофи соҳаи варзишро дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон таҳлил намудааст. Хулосаи муаҳаққиқ дар бораи он, ки дар замони истиқлолият ба туфайли ғамхориҳои роҳбарияти кишвар, ба истифода додани иншоотҳои варзишӣ, омода намудани мутахассисони соҳаи варзиш ин соҳа рӯ ба инкишоф ниҳода, имкон дод, ки варзишгарони вилоят дар мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ ширкат варзанд, боиси дастгирӣ мебошад.

Бо назардошти он, ки Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон яке аз минтақаҳои бонуфузи соҳаи сайёҳии Тоҷикистон мебошад, диссертант кӯшиш намудааст, ки рушди сайёҳиро дар ВМКБ ба риштаи тасвир кашад. Аз ҷумла вай менависад: «Баъди соҳибистиқлолии кишвар дар соли 1992 аввалин ширкати хусусии сайёҳӣ бо номи «Памир Силк Тревел», ки ба сайёҳии кӯҳӣ- варзишӣ, этнографӣ ва ташкили турҳои экологӣ дар Помир машғул буд, таъсис дода шуд.

Асоси директивии равнақи сайёҳӣ дар ВМКБ Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оиди тасдиқ намудани Барномаи давлатии инкишофи сайёҳӣ барои солҳои 2010-2014» ба шумор меравад. Имрӯз соҳаи сайёҳии ВМКБ аз ҷониби шӯъбаи рушди сайёҳии вилоят, ки тобеъи Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, сиёсати ягонаи давлатро дар соҳаи сайёҳӣ пиёда месозад. Шӯъбаи мазкур дар ноҳияҳои Дарвоз, Ишкошим ва Мурғоб бахшҳои худро дорад.

Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон бо кӯлҳои зебои: Қаракул, Яшилкул, Рангкул, Сарез, Шуркул, Друмкул ва ғайраҳо, бо қалъаҳои дорои таърихи куҳан “Карон” (қалъаи Шаҳшаҳа дар ноҳияи Дарвоз), қалъаи “Қаҳқаҳа” дар ноҳияи Ишкошим, ва бо кӯҳҳои сарбафалаккашидааш, аз ҷумла “Пиряхи Хирсон” дар ноҳияи Ванҷ, инчунин бо гиёҳҳои шифобахшаш диққати оламиёно ба худ ҷалб кардааст”.

Боби дуюми диссертасия – “Рушди маориф ва илми вилоят дар замони истиқлолияти давлатӣ” масъалаҳои фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар шароити дигаргуниҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва фарҳангиву сиёсӣ, таҷрибаи таърихии тайёр намудани мутахассисони баландихтисос барои хоҷагии халқи ВМКБ, тайёрии кадрҳо дар муассисаҳои маълумоти ибтидоии касбӣ дар шароити иқтисоди бозорӣ, нақши муассисаҳои илмӣ-тадқиқотии ВМКБ ва саъми онҳо дар инкишофи илми Ҷумҳурии Тоҷикистонро дарбар мегирад.

Дар диссертасия қайд шудааст, ки дар нимаи дуюми асри ХХ соҳаи маорифи халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон хеле рушд ёфта, яке аз беҳтарин соҳаи маориф дар собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ ба ҳисоб мерафт. Аммо баъди пош хурдани давлати шӯравӣ ва воқеаҳои мудҳиши солҳои 90-уми садаи ХХ низоми маорифи кишвар коҳиш ёфт. Ҷанги шаҳрвандии солҳои 1992-1997 ба тамоми соҳаҳои ҳаёти мамлакат, аз ҷумла, ба соҳаи маориф низ таъсири манфӣ расонид.

Ба шароити муташаничи ҷомеа нигоҳ накарда Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон саъю кӯшиш менамуд, ки раванди таълим ва илмомӯзии насли ҷавони кишварро зери назорат гирифта онро ба маҷрои лозима равон намояд.

Сарфи назар аз муқовимати пуршиддати ҷанги шаҳрвандӣ, давраи якуми ислоҳоти низоми маориф дар солҳои 1991-2000 гузаронида шуд. Он дар ҷаҳорҷӯбаи барномаи давлатии “Маълумот барои ҳама” доир гардид. Натиҷаҳои ислоҳоти соҳаи маориф дар ҳуҷҷати муҳим бо номи ҳисоботи миллӣ “Баҳодиҳӣ ба ҳолати маориф барои соли 2000 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” ҷамъбаст карда шуд.

Ислоҳоти нави соҳаи маориф дар замони соҳибистиқлолии кишвар боис бар он шуд, ки дар ҷумҳурӣ низоми нави таълим: коллеҷҳо, литсейу гимназияҳо ва дигар шаклҳои таълим аз ҷониби давлат ҳаматарафа дастгирӣ ёбад.

Муҳаққиқ бо таври ҳаққонӣ зикр менамояд, ки дар ВМКБ дар замони соҳибистиқлолӣ садҳо кӯдакистонҳо, муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ сохта шуда, ба фаъолият шурӯъ намуданд. Роҳбари давлат назди маорифчиёни мамлакат вазифаҳои муҳими тақдирсозро гузоштанд, ки маҳз аз амалӣ намудани онҳо ояндаи Тоҷикистон дар роҳи рушди ҳаматарафа ва пеш аз ҳама бунёди ҷомеаи демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ ва ягона вобастагии зич дорад. Маҳз рушду нумӯи соҳаи маориф имкон дод, ки ба амалӣ намудани самтҳои стратегӣ дар Бадахшони Тоҷикистон ноил гардем.

Мақоми хосаро дар диссертатсия таҷрибаи таърихии тайёр намудани мутахассисони баландхатисос барои хоҷагии халқи ВМКБ ишғол менамояд. Муаллиф бо далелҳои муътамад, собит менамояд, ки дар замони бошитоби илму техника густариши бемайлони технологияи саноатӣ ва иттилоотӣ пешрафти ҷомеаро бе мутахассисони баландсавияи дорои дониши муосири ҷаҳонӣ тасаввур кардан ғайриимкон аст.

Ба даст даровардани истиқлолияти давлатии Тоҷикистон дар ҷодаи тайёр кардани мутахассисони баландсавияи дорои маълумоти олии аз ҳисоби ҷавонони ВМКБ саҳифаи наvero оғоз намуд. Маҳз дар ин замон имконият ба миён омад, ки дар ҳудуди бевоситаи ВМКБ аввалин Донишгоҳ таъсис дода шавад.

Моҳи августи соли 1992 дар ш.Хоруғ, Донишгоҳи давлатии Хоруғ (минбаъд ДДХ) таъсис ёфт, ки бунёдгузори он ходими машҳури ҳизбӣ, доктори илмҳои таърих, профессор М.Назаршоев мебошад.

Шиносой бо диссертатсия водор менамояд, ки андешаи зеринро зикр намоем: “Дар солҳои соҳибистиқлолӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Асосзугори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои муаззамии миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон баҳри таъмини хоҷагии халқи ВМКБ бо мутахассисони баландсавияи дорои маълумоти олии ҷидду ҷаҳди зиёде менамоянд. Ҳам дар ДДХ вилоят ҳам дар макотиби олии Тоҷикистон ва хориҷи кишвар ҷавонони вилоят пурсамар таҳсил намуда, дорои тахассуси баланди касбӣ гардидаанд”.

Маводи ҷолибро диссертант дар қисми “Тайёрии кадрҳо дар муассисаҳои маълумоти ибтидоии касбӣ дар шароити иқтисоди бозорӣ” ҷамъбаст намудааст.

Диссертатсия бо қисми “Нақши муассисаҳои илмӣ-тадқиқотии ВМКБ ва саъми онҳо дар инкишофи илми Ҷумҳурии Тоҷикстон” анҷом меёбад.

Дар рисола зикр гардидааст, ки аз ибтидои таъсиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшони Тоҷикстон олимони Иттиҳоди Шӯравӣ ба омӯзиш ва таҳқиқи табиат, наботот, канданиҳои фойданоки зеризаминӣ, таърих, забон, адабиёти ин минтақа диққати махсус зоҳир менамуданд.

Дар нимаи дуввуми солҳои 20-уми асри ХХ як зумра олимони варзидаи рус ва шӯравӣ баҳри шиносӣ ва омӯзиши ҳаматарафаи ВМКБ ба Тоҷикистон ташриф оварданд. Олимони Шӯравӣ оиди имкониятҳои ғании табиӣ Бадахшон аз таҳқиқотҳои олимони замони подшоҳӣ, ба монанди Н. Федченко, С. Тяншанский, Мейендорф, Прежевальский ва дигарон бархурдор буданд.

Давлати шӯравӣ баҳри истифодабарии ин имкониятҳо чораҳои зарурӣ андешида олимони сатҳи ҷаҳонии соҳаҳои гуногуни илмиро ба ин раванд сафарбар намудааст.

Масъалаи илмии дорои аҳамияти иқтисодидошта - омӯзиши пиряхҳои Помир ба ҳисоб меравад. Дар ин ҷода ва соҳаи омӯзиши масоили сейсмология ва астрофизика ВМКБ нодиртарин минтақаи лабораторияи илми ҷаҳонӣ ба ҳисоб меравад. Яке аз баландтарин расадхонаи астро-

физикӣ дар Иттиҳоди Шӯравӣ маҳз дар ноҳияи Ишкошим бунёд гардида буд. Дар расадхонаи ноҳияи Ишкошим натаанҳо олимони Иттиҳоди Шӯравӣ, балки олимони Марказҳои илмии ҷаҳонӣ таҳқиқотҳои худро ба сомон мерасониданд. Дар тамоми ғӯшаю канори ВМКБ истгоҳҳои санҷишии обу ҳаво ва вазъи заминларза ҷойгир буданд, ки маълумотҳои онҳо ба захираи маводи илмии муассисаҳои Иттиҳоди Шӯравӣ шомил мегардиданд.

Шомилшавии ҷавонони боистеъдоди ВМКБ ба илм дар нимаи дууми асри XX суръати тоза мегирад. Дар ин ҷода саҳми арзандаи Қаҳрамони Тоҷикистон, Котиби аввали КМ ҲК Ҷумҳурии Тоҷикистон (1946-1956) академик Бобочон Ғафуровро қайд намудан зарур аст. Маҳз дар натиҷаи кӯшиш ва ғайрати ин абармард аз ҳисоби донишҷӯёни солҳои 40-50 – уми асри XX аз ВМКБ дар донишкадаю донишгоҳҳои Тоҷикистон, Москва, Тошканд, Ленинград ва дигар шаҳрҳо таҳсил кардаанд, гуруҳи аввалини олимони варзидаи илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тарбия ёфтанд. Дар қатори онҳо академикҳо ва аъзо-корреспондентҳо – О. Ақназаров, Р. Масов, Ю. Ёқубов, Ҳ. Назаров, Х. Юсуббеков, Ҳ. К. Ҷӯраев ва дигаронро номбар кардан мумкин аст.

Диссертант Абдурамонова П.Д. фаъолияти се муассисаи илмӣ-тадқиқотии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон: Институти биологии Помир ба номи Х.Юсуфбеков, Институти илмҳои гуманитарии ба номи Б.Искандаров ва Донишкадаи тақмили маълумоти касбии ба номи Т.Назаршоевро мавриди таҳлил қарор дода, саҳми онҳоро дар инкишофи илмҳои табиатшиносӣ ва ҷомеашиносии Тоҷикистон бо далелҳои мушаххас нишон додааст.

Тақризи мазкурро чамъбаст намуда, бо боварии комил метавон гуфт, ки диссертатсияи Абдурамонова П.Д. таҳқиқоти илмии том ва анҷомёфта мебошад.

Қобили қайд аст, ки муаллифи диссертатсия дар хулосаи худ ба проблемаи рушди фарҳанги ВМКБ баҳои арзанда медиҳад, маводи арзишноки ҳуҷҷатиро доир ба минбаъда беҳтар намудан ва тақмил додани омӯзиши фарҳанги Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Диссертатсияи Абдурамонова П.Д. дорои аҳамияти илмӣ-назариявӣ ва амалӣ буда, натиҷаҳои ба дастмада метавонанд дар қорҳои илмӣ-тадқиқотии муаррихон ҷиҳати муайян кардани равиҳо, усулҳо ва услубҳои тадқиқоти хеш, ки ба ҷанбаҳои гуногуни ҳаёти фарҳангии халқи тоҷик бахшида шудаанд, кумаки воқеӣ расонанд. Натиҷаҳои тадқиқот метавонанд барои офаридани тадқиқоти нав дар омӯзиши таърихи ватанӣ, курсҳои лексионӣ ва махсус аз ҷанми таърихи халқи тоҷик дар мактабҳои олии ҷумҳурӣ истифода шаванд.

Рисолаи диссертатсионии Абдурамонова П.Д., ки ба марҳилаи муҳими ҳаёти халқи тоҷик бахшида шудааст, таҳқиқоти анҷомёфта ҳисобида мешавад. Бешубҳа бояд қайд кард, ки вай ҷои холии дар таърихнигории Тоҷикистон мавҷударо пурра хоҳад кард.

Дар баробари ин ҳамчун муқарризи расмӣ якчанд эродҳои худро, ки дар ҷараёни омӯзиш ва таҳлили рисолаи диссертатсионӣ ба миён омаданд баён намоям.

Дар рисола нақши ҷавонони эҷодкор дар рушди фарҳанги бадеӣ нокифоя инъикос ёфтааст.

Хеле хуб мешуд, ки дар диссертатсия саҳми муҳожирони меҳнатии дар хориҷи кишвар буда дар тарғиби санъати миллӣ, ҳунарҳои мардумии ВМКБ таҳлил карда шавад.

Дар диссертатсия баъзе норасоҳои характери техникӣ дошта мавҷуданд.

Вале ин эродҳо характери принципиалӣ надоранд ва дастовардҳои асосии таҳқиқотро коҳиш намедиханд.

Автореферат ва қорҳои нашргардидаи унвонҷӯ мақоми асосии диссертатсияро инъикос менамояд.

Рисолаи диссертатсионии Абдурамонова Подшоҳоним Давлатамоновна “Ҳаёти фарҳангии Вилюти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар солҳои 1991-2016” ба талаботи пешниҳодкардаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба диссертатсияҳои номзадӣ мувофиқат менамояд. Мувофиқи бандҳои 10, 11, 12 “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”-и тасдиқнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.11.2016, №505, Абдурамонова Подшоҳоним Давлатамоновна ба додани дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз ихтисоси 07.00.02 – Таърихи ватанӣ сазовор аст.

Муқарризи расмӣ,
профессори кафедраи
таърихи Ватан ва археологияи
МДТ “Донишгоҳи давлатии
Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров”,
доктори илмҳои таърих

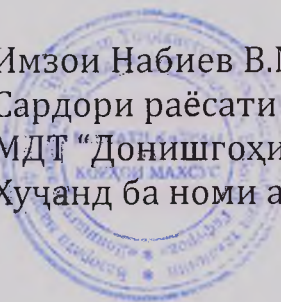

В. М. Набиев

Набиев

Ваҳоб Машрафович

Имзои Набиев В.М.-ро тасдиқ менамоям:
Сардори раёсати кадрҳо ва қорҳои махсуси
МДТ “Донишгоҳи давлатии
Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров”

З. Ашрапова

З.Ашрапова

735700 гузаргоҳи Мавлонбеков 1,
ш.Хуҷанд, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд
ба номи академик Б.Ғафуров”

Тел.: (+992-93) 503-52-73

(+992-92) 803-00-01

E-mail: v.m.nabiev@mail.ru